

บทที่

1 บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการจราจร

การจัดทำแผนการจัดระบบการจราจร และแผนแม่บทการพัฒนากระบวนขนส่งสาธารณะเมืองอุดรธานี และพื้นที่ต่อเนื่อง จะดำเนินการศึกษาควบคู่กันเพื่อให้ได้แผนการจัดการจราจรเมืองอุดรธานีที่เกิดประโยชน์สูงสุดในการรองรับการเดินทางของประชาชนให้มีความสะดวกรวดเร็วและมีความปลอดภัย สามารถแก้ปัญหาการจราจร ลดการใช้รถยนต์ส่วนบุคคล ลดการใช้พลังงานด้านการขนส่ง และส่งเสริมให้เกิดการใช้ระบบขนส่งสาธารณะให้มากขึ้น ดังนั้น แนวคิดการศึกษาจัดทำแผนการจัดระบบการจราจรในเขตเมืองอุดรธานี จึงมุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับการควบคุมการใช้รถยนต์ส่วนบุคคลให้มีการใช้ลดลง และสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนมาใช้ระบบขนส่งสาธารณะให้เพิ่มมากขึ้นด้วยการพัฒนาโครงข่ายการเดินทางโดยการไม่ใช้เครื่องยนต์ เช่น ทางเท้า และทางจักรยาน เป็นต้น ให้ครอบคลุมพื้นที่ รวมทั้งการอำนวยความสะดวกให้สามารถเข้าถึงระบบขนส่งสาธารณะของประชาชน มีความสะดวกและปลอดภัย นอกจากนี้จะต้องใช้แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจราจรบนโครงข่ายถนน เพื่อลดการสูญเสียด้านพลังงานเชื้อเพลิงและลดมลภาวะที่เกิดจากรถยนต์ การทำให้การจราจรบนโครงข่ายถนนมีความคล่องตัวไม่ติดขัดเป็นปัญหาการจราจร โดยสามารถทำได้ด้วยการใช้วิธีการจัดระบบการจราจร การปรับปรุงสัญญาณไฟจราจร รวมทั้งการปรับปรุงกายภาพของถนนและทางแยก แนวคิดนี้เป็นหลักการของการบริหารจัดการระบบการจราจร (Traffic management) อย่างไรก็ตามจากแนวคิดข้างต้นที่ปรึกษามีความเห็นว่าในอนาคตที่มีปริมาณการเดินทางและการจราจรที่สูงขึ้น สภาพโครงข่ายทางถนนและระบบขนส่งสาธารณะในปัจจุบัน รวมทั้งแผนงานโครงการในอนาคตก็อาจจะไม่เพียงพอ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาระบบโครงข่ายระบบขนส่งสาธารณะในเมืองอุดรธานี ให้สามารถรองรับความเพียงพอกับปริมาณความต้องการเดินทางในอนาคต ซึ่งเป็นหลักแนวคิดของการพัฒนาด้านอุปทาน (Supply) ให้สอดคล้องกับด้านอุปสงค์ (Demand)

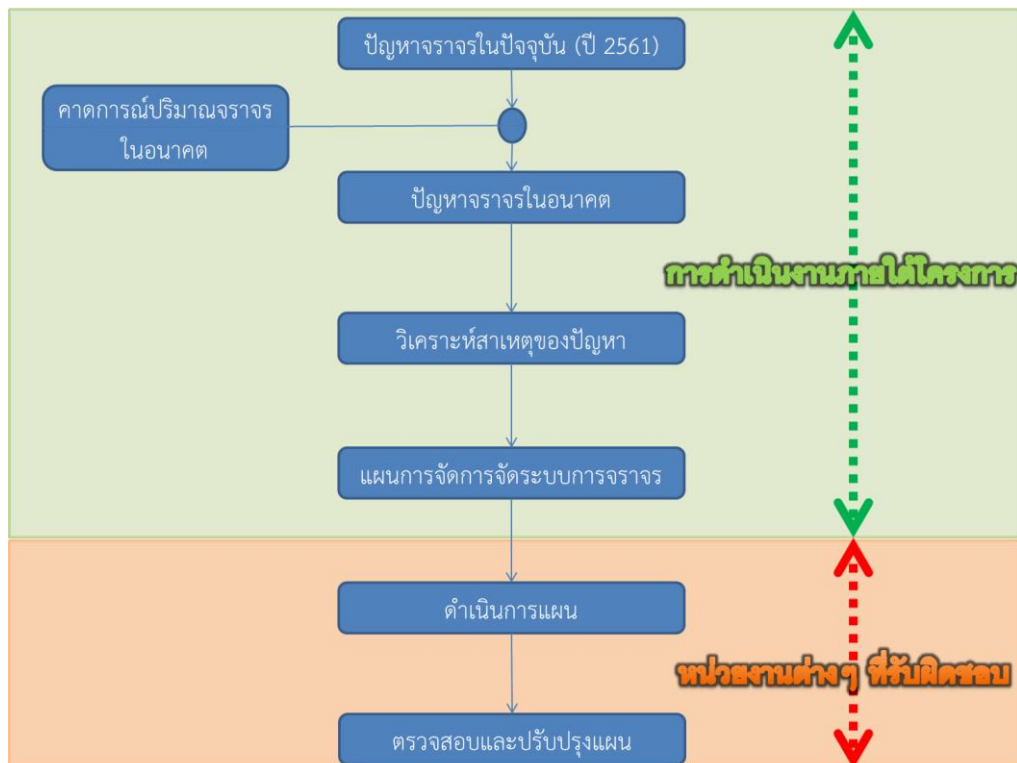
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1) เพื่อให้การจัดระบบการจราจรมีความสอดคล้องกับระบบโครงข่ายขนส่งสาธารณะครอบคลุมพื้นที่การให้บริการและสามารถเชื่อมต่อการเดินทางกับรูปแบบการขนส่งส่วนต่างๆ ในเมืองอุดรธานี
- 2) เพื่อให้ระบบการจราจรมีมาตรฐาน มีคุณภาพและระดับการให้บริการที่ดีสามารถรองรับการให้บริการอย่างเพียงพอ ยกระดับคุณภาพการเดินทางสำหรับทุกคน
- 3) เพื่อให้ระบบการจราจรมีความทันสมัย ปลอดภัย ประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ลดการใช้พลังงาน และมีความยั่งยืน

1.3 วิธีการดำเนินการ

แนวคิดและการวางแผนแก้ไขปัญหาการจราจรเขตเมืองอุดรธานี เพื่อใช้เป็นแผนของจังหวัดที่มีความสอดคล้องกับการพัฒนาเมือง และจังหวัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้เป็นกรอบแนวทางการวางแผน และการแก้ไขปัญหาด้านการจราจรได้ และเพื่อให้การดำเนินการตามแผนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ที่ปรึกษาได้มีการศึกษาข้อมูลจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน พร้อมทั้งการลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลตลอดจนติดตามผลการดำเนินงานตามแผนเพื่อนำเสนอข้อมูลในภาพรวม รวมทั้งการรับฟังปัญหาและอุปสรรคของการจราจร โดยที่ปรึกษาได้เสนอแนวทางการแก้ปัญหาด้านการจราจรในเขตเมืองอุดรธานี

การเสนอแผนการจัดการด้านการจราจรเป็นการนำผลการวิเคราะห์ด้านการจราจร สภาพการจราจร และผลการคาดการณ์ผู้โดยสารและปริมาณจราจรจากการดำเนินโครงการพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะในเขตเมืองอุดรธานี มากำหนดกลุ่มของปัญหาการจราจร ลำดับความรุนแรง ความยากง่ายในการดำเนินการ และความสอดคล้องกับแผนแม่บทการพัฒนากระบวนขนส่งสาธารณะในเขตเมืองอุดรธานี โดยมีแนวคิดการดำเนินงานดังรูปที่ 1.3-1

รูปที่ 1.3-1 แนวคิดการจัดทำแผนการจัดระบบจราจรในเขตเมืองอุดร

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

แผนการจัดระบบการจราจรในเขตเมืองอุดรธานีนี้ครอบคลุมพื้นที่เขตผังเมืองรวมเมืองอุดรธานี ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาในพื้นที่เกี่ยวเนื่องที่มีความต้องการเดินทาง โดยมีสาระสำคัญ คือ มีโครงข่ายระบบขนส่งสาธารณะที่สามารถเชื่อมโยงโครงข่ายการเดินทางในเขตเมืองอุดรธานีและพื้นที่ใกล้เคียง เชื่อมต่อกับระบบขนส่งทุกระบบในจังหวัดอุดรธานีและระหว่างภูมิภาคได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย มีประสิทธิภาพ ซึ่งมีส่วนในการสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเดินทางของประชาชนในเขตเมืองอุดรธานีและพื้นที่ต่อเนื่องมาใช้บริการระบบขนส่งสาธารณะเพิ่มมากขึ้นในอนาคต

1.5 ระยะเวลาการดำเนินงาน

- 1) แผนระยะที่ 1 (7ปี)
 - ระยะเร่งด่วน 3 ปีแรก (ปีพ.ศ.2563 – ปีพ.ศ.2565)
 - ระยะปีที่ 4-7 (ปีพ.ศ.2566 – ปีพ.ศ.2569)
- 2) แผนระยะที่ 2 (13ปี)
 - ระยะปีที่ 8 – 13 (ปีพ.ศ.2570 – ปีพ.ศ.2575)
 - ระยะปีที่ 14 – 20 (ปีพ.ศ.2576 – ปีพ.ศ.2582)

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทั้งนี้ในการเลือกวิธีการแก้ไขปัญหาจราจรก็ต้องคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ ที่สำคัญเร่งด่วน จำเป็น และเหมาะสมกับโครงการและช่วงเวลา โดยการเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาจราจรที่ปรึกษาได้นำผลการสำรวจและวิเคราะห์ด้านการจราจร ตลอดจนผลการคาดการณ์ปริมาณผู้โดยสารและปริมาณจราจรในอนาคตมากำหนดกลุ่มปัญหาเพื่อหาแนวทางแก้ไข โดยที่ปรึกษามีคาดการณ์ผลในการศึกษาแผนการจัดการจราจรที่สำคัญของพื้นที่เมืองอุดรธานี ดังนี้

- 1) ปัญหาการจราจรของโครงข่ายถนนในเมืองอุดรธานีลดขั้วน้อยลง และช่วยลดเวลาในการเดินทาง
- 2) แนวเส้นทางเดินทางที่ความสะดวก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และมีความปลอดภัย
- 3) ลดความสูญเสียจากการเกิดอุบัติเหตุในเขตเมืองอุดรธานี
- 4) พฤติกรรมของผู้เดินทางมีความสอดคล้องและตอบรับกับการพัฒนาโครงการระบบขนส่งสาธารณะในอนาคต